

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 138. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm6393.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Komme vi nu endelig til *Politiet*, da beretter *Herodot*, at *Amasis*, som sønderrev sit eget Lede-Baad, satte hele Folket under *Politiets* specielle Opsyn, der var saa strængt, at hvem der ikke *aar lig* af sig selv gjorde Rede for hvoraf han levede, havde allerede derved sit *Liv forbrudt*, og til hans Tid maae vi da vel henføre hvad *Diodor* fortæller om *Tyveri*, som en lovlig *Nærings-Vei* i *Ægypten*, naar Man blot lod sig *indskrive* for den og bragde *Politiet* *Kosterne*. Da fik nemlig *Tyven* for sin *Umage Fjerde-Parten* af *Kosternes* *Værdi*, som *Eier-Manden* maatte betale, saa ingen *Tyv*, der forstod sit *Haandværk* og tænkte billig, kunde ønske sig et sikkrere *Levebrød* eller bedre *Hælere***Herod. II. 173. 77. Diodor I. 50.* At *Ægypternes* *Ærbødighed* for *Tyve-Rænker*, som *Høiden* af *Viisdom*, var ældgammel, see vi imidlertid af *Præsternes* *Fortælling* om *Rampsenit*, saa *Tyvene* har vist altid havt bedst af det strænge *Politi* i *Ægypten*, som *Amasis* vel kan have skiærpet men har ingenlunde indført; thi allerede i *Josephs* *Tid* see vi at i det *Mindste* *Fremmede* maatte være godt beredt paa skarpt *Forhør* eller berede sig til *Døden*, og hvor *Politiet* skal holde saa vaagent *Øie* med de *Fremmede*, kan det umueligt tabe de *Indfødte* af *Sigte*. I et *Land* desuden, hvor der skulde holdes *Syns-Forretning* over alle de *Hunde* og *Katte* der døde, hvor *Lægerne* nøiagtig skulde følge de gamle *Recepter*, hvor den der kureerde for *Hoved-Pine* ingenlunde maatte kurere for *Tand-Pine*, og hvor titusinde andre *Smaating* daglig maatte iagttages, kan Man nok vide, *Politiet* altid har spilt en *Hoved-Rolle*, og kan ikke uden *Gru* tænke sig den *139Aand* og de *Kundskaber* saaledes indspærrede, der kun ved den frieste *Virksomhed* kunde føre *Menneske-Slægten* frem paa sin store *Løbe-Bane* til *Forklarings-Maalet*. Faaer Man derfor først *Syn* paa den sælsomt indviklede men mesterlig udførte, glimrende *Bedrift* af *Forsynet*, hvorved *Israeliterne* lærde *Ager-Dyrkning*, *Handværker* og borgerlig *Tugt*, *Leviterne* lærde at regne og skrive, at veie og maale, og *Moses* opdroges til den statsklogeste og mest videnskabelige *Mand* i *Old-Tiden*, Altsammen paa *Ægypternes* *Bekostning*, uden at der dog gik det *Mindste* tabt af den høie *Tanke-Flugt*, den rige *Livs-Fylde* og den varme *Friheds-Følelse*, der udmærker *Abrahams* *Hyrde-Stamme* og maatte udmærke det *Prophetiske* *Folk*, der skulde kundgiøre *Slægtens* *Bane* og styre dens *Fjed*; faaer Man først *Syn* derpaa, da er det kun med *Møie* Man river sig løs fra den store *Betragtning*, der frister til at blive fyrretive *Aar* i *Ørken*, før Man gaaer videre; men videre maae vi dog nu ufortøvet, og afbryde vel bedst med den *Bemærkning*, at, efter *Præsternes* *Tale* om *Hyrde-Kongerne*, maa *Joseph* med temmeligt *Held* have prøvet paa at omskabe alle de *ægyptiske* *Indretninger* i en bedre *Aand*, hvorved *Planen* med *Israeliterne* og *Moses* er blevet betydelig fremmet.